

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 15^{ΗΣ} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1959

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΣΠΥΡ. ΜΕΛΑ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΔΙΑΔΟΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

Εἰς τὴν συνεδρίαν παρέστησαν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Γ. Βογιατζῆς καὶ ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς κ. Ν. Καρμίρης.

Τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδρίας ἐκήρυξεν ὁ Πρόεδρος τοῦ παρελθόντος ἔτους κ. Γ. Κοσμετάτος ὅστις ὠμίλησεν ἐν συντομίᾳ περὶ τοῦ συντελεσθέντος ἔργου κατὰ τὸ 1958 καὶ ἠὐχαρίστησε τὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας, ὡς κατωτέρω, διὰ τὴν βοήθειαν ἣν παρέσχον εἰς αὐτὸν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας του.

Κύριοι συνάδελφοι,

Ληξάσης τῆς θητείας μου, ὡς Πρόεδρου, συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμὸν τῆς Ἀκαδημίας θεωρῶ καθήκόν μου, ὅπως εὐχαριστήσω τοὺς κ. συναδέλφους καὶ ἰδίως τὸν Γενικὸν Γραμματέα κ. Ἀναστ. Ὁρλάνδον διὰ τὴν συμπαράστασίν του, ἣτις μεγάλως μὲ ἐβοήθησεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων μου.

Εὐχαριστῶ ὡσαύτως τὸν Ἐφορον τῆς Ἀκαδημίας κ. Γεώργ. Ν. Βέλτσον, ὅστις διὰ τῆς μακρᾶς αὐτοῦ πείρας καὶ δραστηριότητος μὲ κατετόπιζε πλήρως εἰς διάφορα θέματα, πολλὰ τῶν ὁποίων, ὡς ἐκ τοῦ βραχέος χρόνου τῆς θητείας μου, δὲν ἦτο εὐκόλον γὰ τὰ κατέχω.

Περὶ τῶν πεπραγμένων ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ὠμίλησε λεπτομερῶς ὁ κ. Ὁρλάνδος κατὰ τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς 27ης Δεκεμβρίου 1958, ὥστε περιττὸν εἶναι ν' ἀναφέρω ἐκ νέου περὶ τούτων.

Προσθέτω μόνον τὴν κατ' εὐχὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τῶν νοσηλείων τῶν Ἀκαδημαϊκῶν διὰ ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς Νόμου, τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Παπακωνσταντίνου υἱοθετήσαντος πρότασιν προσθήκης εἰς τὸν Νόμον τοῦτον ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου συναδέλφου καὶ βουλευτοῦ κ. Γεωργ. Ἀθανασιάδη Νόβα.

Καὶ διάφορα ἄλλα ζητήματα ἐλύθησαν κατ' εὐχὴν, οὐχὶ ὁμως καὶ τὸ τῆς στεγασεως τῶν Ἐπιστημ. Ἀρχείων καὶ τῆς οἰκονομικῆς βελτιώσεως τῶν ἐν αὐτοῖς ὑπηρετούντων ἐπιστημόνων, τὸ ὁποῖον εἰσέτι ἐκκρεμεῖ. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Βογιατζῆς, ὅστις ἐπεσκέφθη τὰ Ἀρχεῖα ταῦτα καὶ προήδρευσε τῆς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο εἰδικῆς συνεδρίας τῆς Συγκλήτου ὑπεσχέθη ὅτι θὰ μεριμνήσῃ προσεχῶς.

Δι' εἰδικοῦ ἐγγράφου ἀποσταλέντος καὶ εἰς τὰς τρεῖς Τάξεις τῆς Ἀκαδημίας παρεκινήσαμεν τὰ μέλη αὐτῶν, ὅπως προβῶσιν εἰς τὴν ἴδρυσιν νέων τακτικῶν ἐδρῶν πρὸς πλήρωσιν τῶν ὑπαρχόντων κενῶν.

Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς προεδρίας μου προσεπάθησα νὰ παραμείνω πάντοτε ἐντὸς τῶν θεσμῶν τῆς Ἀκαδημίας.

Καὶ ἤδη παραδίδω τὴν προεδρίαν εἰς τὸν διακεκριμένον συνάδελφον κ. Σπῦρον Μελά, ὅστις εἶμαι βέβαιος ὅτι διὰ τῆς μεγάλης δραστηριότητός του θὰ προωθήσῃ ἔτι μᾶλλον τὸ ἔργον τῆς Ἀκαδημίας.

Παρακαλῶ, ὅπως ὁ κ. Σπ. Μελάς καταλάβῃ τὴν ἔδραν τοῦ Προέδρου, ὁ δὲ κ. Παργ. Μπρατσιώτης τὴν ἔδραν τοῦ Ἀντιπροέδρου.

Ἀκολούθως ὁ κ. Γ. Κοσμετάτος ἐκάλεσε τὸν Πρόεδρον κ. Σπ. Μελά, καὶ τὸν Ἀντιπρόεδρον τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους κ. Παν. Μπρατσιώτην, ὅπως καταλάβωσι τὰς ἐν τῷ Προεδρεῖῳ θέσεις αὐτῶν.

Ὁ Πρόεδρος κ. Σπ. Μελάς παρελθὼν ἐπὶ τὸ βῆμα ἐξέθεσε διὰ μακρῶν, ὡς κάτωθι, τὴν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ κατάστασιν, ὑποδείξας τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπιλύσεως καὶ τακτοποιήσεως ζωτικωτάτων ζητημάτων αὐτῆς.

Κύριε Ὑπουργέ,

Κύριοι Συνάδελφοι,

Σᾶς παρακαλῶ νὰ πιστεύσετε ὅτι μὲ μεγάλην συγκίνησιν σᾶς ἀπευθύνω σήμερον τὸν λόγον ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ Προέδρου τῆς Ἀκαδημίας, εἰς τὴν ὁποίαν μὲ ἀνεβίβασεν ἡ εὐμενὴς σας ψῆφος. Σᾶς ἐκφράζω δι' αὐτὴν τὰς θερμὰς εὐχαριστίας μου. Ὅφειλω νὰ εὐχαριστήσω ἐπίσης τὸν διακεκριμένον συνάδελφον, ὁ ὁποῖος κατέλιπε πρὸ μᾶς στιγμῆς τὴν προεδρικὴν ἔδραν διὰ τοὺς φιλόφρονας λόγους ποὺ εἶχε τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν καλωσύνην νὰ μοῦ ἀπευθύνῃ. Θὰ

σας παρεκάλουν ακόμη να βεβαιωθῆτε ὅτι συναισθάνομαι βαθύτατα τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας ἡ θέσις αὐτῆ μοῦ ἐπιβάλλει. Γνωρίζετε ὅλοι, ἀπὸ τὴν μακρὰν μου ὑπηρεσίαν εἰς τὸ Ἴδρυμα, ὅτι δὲν ἀρέσκομαι εἰς μεγάλας λέξεις καὶ πομπώδεις ἐκφράσεις. Καὶ εἶμαι ἀπολύτως βέβαιος—καὶ μάλιστα κατὰ τὴν ὥραν αὐτήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ συναίσθησις τῶν εὐθυνῶν παρουσιάζεται ἐντονωτέρα—ὅτι δὲν ἀναμένετε τὴν διατύπωσιν ἐπαγγελιῶν, ἀπὸ ἐκείνας πὺν στολίζουσιν συνήθως τὰ χειρόγραφα τῶν προεδρικῶν λόγων. Ἡ θητεία τοῦ Προέδρου εἶναι βραχεῖα. Καὶ τὸ περιθώριον τῆς δράσεως, τὸ ὁποῖον ἀφήνει εἰς αὐτὸν ἡ ἐνέργεια τῆς Συγκλήτου καὶ τῆς Ὀλομελείας δὲν εἶναι πολὺ μεγάλο. Παρὰ ταῦτα εἶναι φυσικὸν νὰ φιλοδοξῆ κανεὶς, ὅπως καὶ κατὰ τὸ ἐν ἔτος, ἔστω, τῆς προεδρίας δυνήθῃ νὰ καταλίπη εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, εἰς τὰς περιοχὰς τῆς δικαιοδοσίας του, ἔργον ὄχι κατώτερον τῶν ὑποχρεώσεων αὐτοῦ. Καὶ εἰς τοῦτο εἶμαι βέβαιος ὅτι ὅλοι θὰ μὲ βοηθήσετε.

Θὰ χρειασθῆ, δὲν σὰς τὸ ἀποκρύπτω, ἀγὼν ἐπίμονος καὶ ἐντατικὸς, ὄχι μόνον ἐμοῦ προσωπικῶς ἀλλὰ καὶ ὄλων ἡμῶν διὰ νὰ ἀντιμετωπίσωμεν μίαν περίοδον δυσχερειῶν, τὰς ὁποίας προοιωνίζεται ἡ ληφθεῖσα τὴν 13ην τοῦ μηνὸς ὑπ' ἀριθ. 327763/31.12.1958 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τῆς ὁποίας ἀνακοινοῦται εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ὅτι τὸ δυνάμει τοῦ Νόμου 3883 τοῦ 1958 ἔσοδον τῶν δύο τελευταίων μηνῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους ἀνέρχεται μόλις εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 91.000. Καὶ ὅταν αὐτὸ τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ποσοστὸν ἐκ τοῦ φόρου εἰσαγωγῶν δύο ἐκ τῶν ἀποδοτικῶν μηνῶν εἶναι τόσον χαμηλόν, δὲν εἶναι δύσκολον νὰ προβλέψῃ κανεὶς ὅτι κατὰ τοὺς ἄλλους μῆνας θὰ εἶναι ἀκόμη χαμηλότερον. Ἀλλὰ, κύριοι συνάδελφοι, 45.500 δραχ. ἔσοδον κατὰ μῆνα, δηλαδὴ 492.000 δραχ. ἐτήσιον ἔσοδον (καὶ τοῦτο λίαν ἀμφίβολον), εἶναι ποσὸν κατώτερον τῆς χορηγίας τοῦ Κράτους πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν, ἡ ὁποία μᾶς ἀφηρέθη, μὲ τὴν ἀντίληψιν ὅτι τὸ ποσοστὸν τὸ ὁποῖον θὰ ἐλαμβάνομεν ἐκ τῆς φορολογίας τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγωγῶν θὰ ἦτο ἀσυνγκρίτως ἀνώτερον. Εὐρίσκεται λοιπὸν ἡ Ἀκαδημία τὴν στιγμήν αὐτὴν ἄνευ τοῦ γλίσχρου ποσοῦ τῆς Κρατικῆς χορηγίας (τὸ ὁποῖον, ἐπὶ τέλους, ἦτο σταθερὸν) μὲ μόνον ἔσοδον τὸ πλέον γλίσχρον ἀκόμη καὶ ἀμφίβολον ποσοστὸν ἐκ τῆς φορολογίας τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγωγῶν. Διὰ νὰ γίνῃ νοητὴ ἀπὸ ὅλους—διότι ἡ σημερινὴ συνεδρίασις εἶναι δημοσία—ἡ σημασία τῆς ἐπικινδύνου αὐτῆς μειώσεως, ἀρκεῖ νὰ ὑπομνήσω τὰ προπολεμικὰ ἔσοδα τῆς Ἀκαδημίας, τὰ ὁποῖα προήρχοντο ἐκ μερισμάτων Κρατικῶν χρεογράφων (πὺν τὸ Κράτος ὑπεχρέωσε καὶ τὴν Ἀκαδημίαν νὰ ἐπενδύσῃ τὸ Κληροδότημα Τσοῦφλη), ἐκ δραχ. προπολεμικῶν 800.000 περίπου καὶ ἐκ παλίου ἐτησίου ἐσόδου δραχ. 500.000 ἐκ τῶν τελῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ἐπὶ πλέον ἐξ 1.200.000 δραχ. διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν προσαρτηθέντων εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ἅμα τῇ ἰδρύσει αὐτῆς Ἐπιστημονι-

κῶν Ἀρχείων· Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου. Καὶ πρέπει νὰ σημειωθῆ ὅτι τὰ ἔξοδα τῆς Ἀκαδημίας ἦσαν τότε ἀπείρως μικρότερα τῶν σημερινῶν, διότι τὰ διάφορα ἐπιστημονικά της τμήματα δὲν εἶχον ἰδρυθῆ, οὔτε τὰ τότε ὑπάρχοντα εἶχον ἀκόμη ἀναπτυχθῆ.

Ἀυποῦμαι βαθύτατα, κύριοι συνάδελφοι, ὅτι εἰς μίαν συνεδρίαν, ὅπως ἡ σημερινὴ τὰ πράγματα μὲ ἀναγκάζουν νὰ προτάξω εἰς τὸν προεδρικόν μου λόγον, ἀντὶ πάσης ἄλλης εἰσηγήσεως, τὴν εἰκόνα τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως. Ἀλλ' εἰς μίαν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἄνεμος αἰσιοδοξίας εἶχεν ἀρχίσει νὰ πνέῃ εἰς τὸ Ἴδρυμα τοῦτο, κατόπιν τῶν ἐπαγγελιῶν περὶ σχετικῶς ἐπαρκoῦς ἐσόδου ἀπὸ τὸ ποσοστὸν τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ Νόμου 3883 καὶ ἐνῶ καὶ αἱ τρεῖς Τάξεις τῆς Ἀκαδημίας καὶ τὰ ἐπιστημονικά της Ἀρχεῖα ἠτοιμάζοντο νὰ συμπληρώσουν τὰ κενὰ των καὶ νὰ ἐξορμήσουν μὲ ἐνθουσιασμὸν εἰς τὴν προώθησιν τοῦ ἔργου των, ἐπῆλθεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 327763 ἀπόφασις τοῦ Ἐπισημοῦ τῶν Οἰκονομικῶν νὰ θέσῃ ἐνώπιον ὄλων ἡμῶν πρόβλημα ὑπάρξεως τῆς Ἀκαδημίας. Εὐτυχῶς τὴν ἀποφινὴν συνεδρίαν τιμᾷ διὰ τῆς παρουσίας του ὁ κ. Ἐπισημὸς τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ὁ ὁποῖος ἔχει δώσει μέχρι τοῦδε ἀπὸ δειγμάτων τοῦ ἐνδιαφέροντός του διὰ τὰ ζητήματα τῆς Ἀκαδημίας καὶ γενικῶς τῆς πνευματικῆς ζωῆς τῆς χώρας, ὥστε νὰ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι θὰ μεταφέρῃ τὴν φωνὴν τῆς ἀγωνίας μας εἰς τὰς κυβερνητικὰς τάξεις.

Τὰ ἐρωτήματα τὰ ὁποῖα αὐτομάτως θέτει ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις ὅπως διαγράφεται ἀπὸ τὴν ἀνακοινωθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Ἐπισημοῦ Οἰκονομικῶν, εἶνα ἀμείλικτα*. Πῶς εἶναι δυνατὸν ἡ Ἀκαδημία νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν πολυσχιδῆ καὶ πολλαπλοῦν αὐτῆς προορισμὸν ὡς καθορίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου Ιου τοῦ Ὁργανισμοῦ της; Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ προαγάγῃ τὰ ἐπιστημονικά της τμήματα τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν ὑπηρεσίας διαφωτισμοῦ καὶ παρορμήσεως ὄλων σχεδὸν τῶν κλάδων τῆς ἐθνικῆς ζωῆς, ὅταν καταδικάζεται καὶ αὐτὴ καὶ τὰ τμήματά της, λόγῳ σκληρᾶς ἐλλείψεως οἰκονομικῶν μέσων, εἰς φυτοζωΐαν καὶ ἀναγκαστικὴν βραδυπορίαν; Μὲ τὴν προτέραν οἰκονομικὴν κατάστασιν, πολὺ καλυτέραν τῆς σήμερον καθοριζομένης, ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκ τῆς ἐλλείψεως μέσων βραδυπορία εἶχεν ἐπιωρεῦσει ἐναντίον τῆς Ἀκαδημίας ἀδίκους μεμνημοιρίας. Πῶς θὰ ἀναλάβῃ τώρα ὑπὸ δυσμενεστέρας οἰκονομικᾶς συνθήκας, νὰ προχωρήσῃ μὲ νέον ρυθμὸν εἰς τὰ ἔργα της; Εἶναι ὡς νὰ ἀπαιτοῦμεν νὰ νικήσῃ εἰς δεινὸν ἀγῶνα παλαιστής, τοῦ ὁποῖου προηγουμένως ἔδυσαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας.

* Τὸ τμῆμα τοῦτο τοῦ λόγου συνετάχθη ἐπὶ ἐσφαλμένης πληροφορίας τὴν ὁποίαν μετεβίβασε τὸ Ἐπισημὸν Οἰκονομικῶν πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν καὶ ἡ ὁποία εὐτυχῶς διορθώθη διὰ νεωτέρου ἐγγράφου τοῦ αὐτοῦ Ἐπισημοῦ.

Καὶ ὅμως θὰ παλαιώσωμεν. Ἡ ἀποκαρδίωσις εἶναι ἄγνωστος εἰς τὸ Ἰδρυμα τοῦτο. Ἀφοῦ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐθνικῆς ζωῆς ἐτέθη ὡς δείκτης ὑψηλῶν ἀξιῶν, δὲν θὰ προδώσῃ τὰς κυριώτερας, τὴν πίστιν καὶ τὴν καρτερίαν. Θὰ παλαιώσωμεν μὲ τὴν βεβαιότητα, ὅτι ἀλήθειαι τόσον ἀπλαῖ καὶ ἀνάγλυφοι ὡς αὐταὶ ποὺ ἐκθέτομεν εἶναι ἀδύνατον τελικῶς νὰ μὴ ἐπιβληθοῦν. Καὶ ἀκριβῶς, διότι πιστεύομεν ὅτι θὰ παραμερισθοῦν τὰ ἐμπόδια, ἐπιθυμοῦμεν νὰ εἶναι ἔτοιμον τὸ Ἰδρυμα διὰ μίαν νέαν περίοδον ζωῆς. Ἡ Ἀκαδημία εἶναι ἀποφασισμένη νὰ ἐνισχύσῃ τὸν ὄπλισμόν της. Ὁ ἀξιότιμος συνάδελφος ποὺ κατέλιπε σήμερον τὴν προεδρικὴν ἔδραν εἶχεν ἀπευθύνει πρὸς τὰς Τάξεις τῆς Ἀκαδημίας ἐγκύκλιον διὰ τῆς ὁποίας τὰς ἐκάλει νὰ προβοῦν εἰς προτάσεις καὶ εἰς τὴν ἔναρξιν τῆς σχετικῆς διαδικασίας διὰ τὴν πλήρωσιν, τὴν ἄμεσον καὶ γοργήν, τῶν τακτικῶν κενῶν ἐδρῶν. Εἰς τὴν πρόσκλησιν αὐτὴν δὲν ἀπήντησε μέχρι τῆς στιγμῆς παρὰ μόνον ἡ Γ' Τάξις, ἡ ὁποία προτείνει — καὶ αἱ προτάσεις της εἰσάγονται εἰς τὴν σημερινὴν ἰδιαίτερον συνεδρίασιν — τὴν πλήρωσιν τριῶν ἐδρῶν μιᾶς τῶν Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν, μιᾶς τῆς Φιλοσοφίας καὶ μιᾶς τῆς Θεολογίας, ἐπιφυλασσομένη καὶ ἐφ' ὅσον ἡ Ὀλομέλεια ἐγκρίνει νὰ προβῆ καὶ εἰς ἄλλας. Εἶμαι ἀπολύτως βέβαιος ὅτι καὶ αἱ ἄλλαι δύο Τάξεις, αἱ ὁποῖαι ἀκόμη δὲν ἀπήντησαν, θὰ εἰσακούσουν τὴν πρόσκλησιν διὰ νὰ γίνῃ ταχέως δυνατὸν, ὅπως, τελείως ἐπληρωμένον τὸ Ἰδρυμα, ἀναλάβῃ ἐντονωτέραν ἐξυπληρέθειον τῶν σκοπῶν του.

Ἐπάρχει ἀνάγκη νὰ ὑπογραμμίσω ὅτι δυστυχῶς ἀπ' αὐτῆς τῆς ἰδρύσεώς της ἡ Ἀκαδημία δὲν ἐπλήρωσεν εἰς καμμίαν ἀπὸ τὰς Τάξεις της τὸν ἀριθμὸν τῶν ὀργανικῶς προβλεπομένων μελῶν. Ἴσως καὶ οἱ περισσότερον πληροφορημένοι θὰ ἐκπλαγοῦν, ὅταν ἀναφέρω τοὺς σχετικοὺς ἀριθμοὺς. Διὰ τὴν πρώτην Τάξιν, τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν, προβλέπονται π.χ. 25 ἔδραι. Ἐξ αὐτῶν τὸ μαῦρον κόσκινο τοῦ θανάτου δὲν ἔχει ἀφήσει δυστυχῶς παρὰ μόνον 14, ἀπὸ τοὺς ὁποίους δύο μέλη λόγῳ πολὺ προχωρημένης ἡλικίας, δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ προσέρχονται. Ἄρα ἀπὸ τὰ 25 μέλη ποὺ ὄφειλαν νὰ ὑπάρχουν εἰς τὴν Τάξιν, μόνον 12 ἔχουν ἀπομείνει ἱκανὰ νὰ μετέχουν τῶν ἐργασιῶν της. Εἰς τὴν Β' Τάξιν τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Καλῶν Τεχνῶν αἱ ὀργανικαὶ ἔδραι εἶναι ἐπίσης 25, ἐνῶ μόνον 17 ἔχουν πληρωθῆ. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς 17 ἓνα μέλος δὲν προσέρχεται λόγῳ μεγάλου γήρατος, ὥστε οὐσιαστικῶς 16 μέλη μόνον λαμβάνουν μέρος εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Τάξεως καὶ τοῦ Σώματος. Ὅκτῳ ἔδραι ἀπομένουν πάντοτε κεναί. Ἐξ ἄλλου αἱ ὀργανικαὶ θέσεις τῆς Γ' Τάξεως τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, εἶναι 15, ἀλλὰ σήμερον μόνον 8 εἶναι πλήρεις καὶ ἀπὸ αὐτὰς 6 μέλη μόνον προσέρχονται εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Τάξεως καὶ τοῦ Σώματος, διότι ἐν μὲν ἀπὸ τὰ μέλη λόγῳ προχωρημένης ἡλικίας καὶ ἀσθενείας δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ προσέλθῃ, τὸ δὲ ἄλλο δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προσέρχεται τακτικά, διότι ἀνῆκει εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ Διεθνοῦς Δικαστηρίου τῆς Χάγης. Εἶμαι βέβαιος

ὅτι ἡ Ὀλομέλεια τῆς Ἀκαδημίας κατὰ τὸν προσεχῆ χρόνον θὰ φανῆ ὀλιγώτερον ἐπιφυλακτικὴ ἀπὸ ἄλλοτε εἰς τὰς ἐκάστοτε προτάσεις τῶν Τάξεων περὶ πληρώσεως τῶν τακτικῶν ἐδρῶν.

Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἐδρῶν δὲν θὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἀρτίωσις τῆς λειτουργίας τῆς Ἀκαδημίας ἄνευ μεγάλης ἐνισχύσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς Γενικῆς Γραμματείας τοῦ Ἰδρύματος. Πρὶν εἰσελθῶ εἰς τὸ σπουδαιότατον αὐτὸ θέμα αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ ἀπευθύνω εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Γραφείου τούτου ἀπὸ τοῦ Ἐφόρου μέχρι καὶ τῆς βοηθοῦ τῆς Γραμματείας θερμὸν ἔπαινον, διότι παρ' ὅλας τὰς ἐλλείψεις καὶ τὸ ὀλιγαριθμὸν τοῦ προσωπικοῦ κατώρθωσαν μέχρι τοῦδε νὰ εἶναι πάντοτε ἐνημερωμένοι εἰς τὰ ἔργα των. Ἀλλὰ, κύριοι συνάδελφοι, ἐδῶ τίθενται δύο προβλήματα, τὸ ἐν ἀπειλητικώτερον τοῦ ἄλλου. Πρῶτον ὅτι, ἐὰν ἐπιμείνωμεν εἰς τὸν σημερινὸν σχηματισμὸν τῆς Γραμματείας, δὲν θὰ εἶναι δυνατὸν λόγῳ τῆς ἀναπτύξεως τῶν πολυμερῶν ἐργασιῶν μας νὰ βασιζόμεθα μελλοντικῶς εἰς τὸ ὑπάρχον προσωπικόν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπανιδρυθῆ ἢ μέχρι τοῦ 1937 ὑπάρξασα θέσις τοῦ Ἐπιμελητοῦ (ἢ ὅποια ἀτυχῶς διὰ λόγους ἀστόχου οἰκονομίας συνεχωνεύθη μὲ τὴν θέσιν τοῦ Ἐφόρου) ἔχι μόνον διὰ τὴν εὔρυθμοτέραν λειτουργίαν τοῦ Γραφείου, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν λόγον τὸν ὁποῖον ἀμέσως θέλω ἀναφέρει. Καὶ δεύτερον ὁ Νόμος περὶ ὄριου ἡλικίας μᾶς ἀποστερεῖ προοδευτικῶς ἀξιολόγων ὑπαλλήλων τοῦ Γραφείου. Ἀπὸ τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1958 ἀπεχώρησεν ἢ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἀκαδημίας, ὑπηρετοῦσα βοηθὸς τῆς Γραμματείας· τὴν 31ην Δεκεμβρίου τοῦ 1959 ἀποχωρεῖ ὁ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἀκαδημίας ὑπηρετῶν Λογιστής, τὴν δὲ 31ην Αὐγούστου 1962 κατόπιν τῆς διὰ Νόμον γενομένης ἐιδικῆς παρατάσεως τοῦ ὄριου ἡλικίας, ἀποχωρεῖ καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ 1937 σπουδαιοτάτης ὑπηρεσίας προσενεγκὼν εἰς τὸ Ἰδρυμα Ἐφορος τῆς Ἀκαδημίας. Ἐπομένως παρίσταται ἀνάγκη καὶ ἀνάγκη ἐπείγουσα, νὰ ληφθῆ ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου πρόνοια διὰ τῆς ἐπανιδρύσεως τῆς θέσεως τοῦ Ἐπιμελητοῦ, ὅπως πρακτικῶς ἐκπαιδευθῆ οὗτος εἰς τὴν πολύπλοκον ὑπηρεσίαν τοῦ Ἐφόρου καὶ ἐνημερωθῆ τελείως εἰς τὴν ὁργάνωσιν τῶν Ἀρχείων καὶ τὰς διατάξεις τῆς Ἀκαδημίας, τὰς ὁποίας μὲ πολλὴν δεξιότητα συνήρμωσεν ὁ μέλλον νὰ ἀποχωρήσῃ Ἐφορος εἰς σχετικὸν τόμον. Εἶναι ἀνάγκη ἐξ ἄλλου νὰ παραταθῆ, ἔστω καὶ ἐπὶ συμβάσει, ἡ θητεία τοῦ Λογιστοῦ τῆς Ἀκαδημίας, ὁ ὁποῖος δυσκόλως δύναται νὰ ἀντικατασταθῆ, διότι τὴν μακρὰν πεῖραν ποῦ ἔχει ἀποκτήσει, τὴν ἐργατικότητα καὶ τὴν φιλοπονίαν του δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ τὴν ἀναπληρώσωμεν ταχέως. Εἶναι περικτὸν τέλος νὰ ἀναφέρω ὅτι τὸ γραφεῖον αὐτό, διὰ τὴν εὔρυθμον λειτουργίαν του, ἔχει ἀνάγκην καὶ ἐνὸς γραφέως.

Ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς Βιβλιοθήκης, σπουδαιότατον ἐπίσης, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ τονίσω ὅτι ἐπιστημονικὸς κατάλογος καὶ εὔρετήρια εἶναι ἀδύνατον νὰ καταρτισθῶν διὰ τοῦ ἐνὸς καὶ μόνου ὑπαλλήλου, τὸν ὁποῖον διαθέτομεν. Εἶναι τῆς πλέον

ἐπειγούσης ἀνάγκης, ὅπως δι' ἐνὸς ἐκτάκτου καὶ προσωρινοῦ συνεργείου καταρισθῆ ὁ ἐπιστημονικὸς κατάλογος καὶ τὰ εὐρετήρια, καὶ νὰ διορισθῆ ἀμέσως μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας αὐτῆς, εἰς ταξινόμος, διὰ νὰ ἀρχίσῃ ἐπὶ τέλους λειτουργοῦσα ἢ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἀκαδημίας ἀδρανοῦσα πολυτιμοτάτη αὐτῆς βιβλιοθήκη. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ Ὀλομέλεια θὰ θέσῃ τὰ ζητήματα ταῦτα ἐνώπιον αὐτῆς διὰ νὰ τὰ παραπέμψῃ εἰς τὴν Σύγκλητον ἁρμοδίαν νὰ προβῆ εἰς τὰς σχετικὰς ἐνεργείας.

Καὶ τώρα εἰσέρχομαι, κύριοι, εἰς τὸ ἀκανθῶδες θέμα τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῆς λειτουργίας τῶν διαφόρων Ἐπιστημονικῶν Ἰδρυμάτων τῆς Ἀκαδημίας. Εἶναι ἔξ, ὡς γνωρίζετε, τὰ Ἰδρύματα ταῦτα: τὸ Ἱστορικὸν Λεξικὸν τῆς Ν. Ἑλληνικῆς γλώσσης, τὸ Λαογραφικὸν Ἀρχεῖον, τὸ Μεσαιωνικὸν Ἀρχεῖον, τὸ Ἀρχεῖον τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου, τὸ Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ καὶ τὸ Ἀρχεῖον Ἐκδόσεως Ἑλλήνων Συγγραφέων. Ἀπὸ μιᾶς γενικῆς ἀπόψεως περὶ τῆς λειτουργίας καὶ τῆς ἀποδόσεως αὐτῶν εἶναι δυνατὸν νὰ διατυπωθῶν ἀρκεταὶ καὶ σοβαραὶ ἐπιφυλάξεις. Εἶναι ὅμως ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος δίκαιον νὰ ἀναγνωρισθῆ ὅτι δὲν παρεσχέθη λόγῳ ἑλλείψεως μέσων εἰς τὸ προσωπικὸν των ἢ πρέπουσα ἐνίσχυσις, οὔτε ἠσκήθη ἐνεργητικὴ καὶ συνεχὴς ἐπίβλεψις. Εὐθὺς ὡς ἀνεπισήμως ἀνέλαβον τὴν προεδρίαν ἀπηύθυνα ἐγκύκλιον πρὸς τὰ Ἐπιστημονικά μας Ἰδρύματα, προσκαλῶν τοὺς ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν, ὅπως δι' ὑπευθύνων γραπτῶν ὑπομνημάτων καὶ ὅχι διὰ προφορικῶν εἰσηγήσεων γνωρίσουν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τὰς ἑλλείψεις καὶ τὰς ἀνάγκας των. Καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπευθύνων αὐτῶν ὑπομνημάτων εἶμαι εἰς θέσιν νὰ σᾶς ἀνακουνώσω σήμερον τὴν ἀκριβῆ κατάστασίν των. Πρῶτον, τὸ Ἱστορικὸν Λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ζητεῖ ἐνίσχυσιν τοῦ προσωπικοῦ του. Αἱ ὀργανικαὶ του θέσεις εἶναι, εἰς διευθυντή, ὀκτὼ συντάκται καὶ δύο γραφεῖς. Ἐκ τούτων μένει κενὴ ἡ θέσις ἐνὸς συντάκτου τῆς ὁποίας ζητοῦν τὴν πλήρωσιν. Ἀλλὰ δὲν περιορίζεται εἰς μόνον τοῦτο τὸ αἶτημα, ζητεῖ νὰ πλουτισθῆ τὸ προσωπικὸν του διὰ γλωσσομαθῶν καὶ εἰδικευμένων φιλολόγων ἀποσπωμένων ἀπὸ τὴν Μέσσην ἐκπαίδευσιν. Καὶ τὸ αἶτημα τοῦτο, τὸ ὁποῖον εὐρίσκομεν λογικόν, ὅταν ἀξιούμεν τὴν ἐπιτάχυσιν τῆς ἐργασίας καὶ μεγαλυτέραν ἀπόδοσιν, δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἐκπληρωθῆ ἐφ' ὅσον δὲν ἀπαιτεῖται πρὸς τοῦτο καμμία δαπάνη. Ἀλλὰ ζητεῖ καὶ τὴν οικονομικὴν ἐνίσχυσιν τῆς Γλωσσικῆς Ἐταιρείας, ἀπὸ τοὺς διαγωνισμοὺς τῆς ὁποίας πλουτίζεται τὸ Ἀρχεῖον τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ. Ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ αἰτήματος τούτου ὅμως δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν Ἀκαδημίαν καὶ δὲν ἔχω παρὰ μόνον νὰ διατυπώσω τὴν εὐχὴν, ὅπως εἰσακουσθῆ ἀπὸ τὰς ἁρμοδίας κρατικὰς ὑπηρεσίας. Ἐκεῖνο πὸν μᾶς ἐνδιαφέρει ἀμέσως εἶναι ἡ γοργωτέρα σύνταξις καὶ ἐκτύπωσις τῆς ἐργασίας καὶ ἡ ἐγκατάλειψις τοῦ συστήματος τῶν ἡμιτόμων, οἱ ὁποῖοι δίδουν τὴν ψευδῆ ἐκτύπωσιν τῆς ραστώνης καὶ τῆς δυστοκίας, ἐνῶ δυστυχῶς ὀφείλεται καὶ εἰς τὴν ἑλλει-

των οικονομικῶν μέσων, τὴν ὁποίαν ἡ κοινὴ γνώμη ἀγνοεῖ καὶ καταλογίζει εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τὸν βραδὸν ρυθμὸν τῆς ἐργασίας. Ἀπαιτοῦνται χρήματα καὶ δύο τυπογραφεῖα ἐργαζόμενα συγχρόνως διὰ τὰ ἐπιταχυνθῆ ὁ ρυθμὸς.

Δεύτερον· τὸ Λαογραφικὸν Ἀρχεῖον. Αἱ ὀργανικαὶ θέσεις τοῦ Ἀρχείου αὐτοῦ εἶναι εἰς Διευθυντῆς, πέντε συντάκται, εἰς μουσικὸς καὶ δύο γραφεῖς. Αἱ θέσεις δύο συντακτῶν εἶναι κεναὶ αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ πληρωθοῦν. Ζητεῖ δὲ ἀκόμη νὰ ἐνισχυθῆ τὸ Ἀρχεῖον δι' ἐκτάκτου προσωπικοῦ, ἐνὸς φιλολόγου, ἐνὸς μουσικοῦ καὶ ἐνὸς γραφέως, αἵτημα τὸ ὁποῖον ἔχει ἐγκριθῆ.

Τὸ Ἀρχεῖον τοῦτο ἔχει προβῆ μέχρι τῆς σήμερον εἰς τινὰς ἐκδόσεις, μεταξὺ δὲ τούτων καὶ ἡ συνεχιζομένη ἔκδοσις τῆς Ἐπετηρίδος του τῆς ὁποίας ἐκτυπῶνεται τῶρα ὁ 9ος καὶ 10ος τόμος.

Εἰς τὴν ἔκδοσιν ἐνὸς *Corpus* τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν καὶ τῆς μουσικῆς αὐτῶν, τῶν παροιμιῶν, τῶν παραδόσεων καὶ ἄλλων δὲν ἔχει προχωρήσει ἀκόμη τὸ Ἀρχεῖον τοῦτο πρὸς συνέχισιν οὕτω τοῦ ἔργου τοῦ ἐγκαιριασθέντος ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Ν. Πολίτου. Ἡ αἰτία τῆς καθυστερήσεως ταύτης ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν ἐποπτεύουσαν ὑπηρεσίαν ἣτις εἶχε καταδικάσει τοῦτο ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς στασιμότητα μὲ τὴν ἔλλειψιν εἰς αὐτὸ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ. Εὐτυχῶς ὑπάρχει συναίσθησις τοῦ δικαίου τῆς ἀξιώσεως τοῦ κοινῶ δι' ἐκδόσεις καὶ δύναμαι νὰ βεβαιώσω ὅτι θὰ γίνῃ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἔναρξις τῶν ἐκδόσεων τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου δι' ἐνὸς πρώτου τόμου δημοτικῶν ᾠσμάτων, μετ' αὐτὸν δὲ θέλει ἀκολουθήσει ἡ ἔκδοσις καὶ τῆς μουσικῆς των. Εἶμαι βέβαιος ὅτι, ἐὰν ἡ Ἀκαδημία ἐνισχυθῆ οικονομικῶς, θὰ δυναθῆ νὰ συνεχίσῃ μὲ ταχὺν ρυθμὸν τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐξόχως ἐθνικοῦ αὐτοῦ ἔργου καὶ εἰς ἄλλους τομεῖς τῆς λαογραφίας, εἰς τὸ ὁποῖον δυστυχῶς ἔχομεν ὑποσκελισθῆ ἀπὸ ἄλλα βαλκανικὰ Κράτη.

Τρίτον· Μεσαιωνικὸν Ἀρχεῖον. Ὁ σκοπὸς πρὸς τὸν ὁποῖον ἰδρύθη τὸ Ἀρχεῖον τοῦτο εἶναι, κατὰ τὸν Ὄργανισμὸν τῆς Ἀκαδημίας, ἡ Λεξικογραφικὴ ἔρευνα καὶ κατόπιν αὐτῆς ἡ σύνταξις καὶ δημοσίευσις Λεξικοῦ τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Σωτῆρος μέχρι τοῦ 1800 ἢ μέρους αὐτοῦ. Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὅμως ἡ Ἀκαδημία ἀπεφάσισεν, ὅπως ἡ ἔρευνα ἐντοπισθῆ εἰς τὴν περίοδον τῆς Τουρκοκρατίας (1453-1821). Διὰ τῆς ἀποδελτιώσεως συνεκεντρώθη μέχρι τοῦδε σημαντικὸν γλωσσικὸν καὶ ἱστορικὸν ὑλικόν. Μολονότι ὅμως παρήλθον 28 ἔτη ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του, τὸ Ἀρχεῖον τοῦτο δὲν ἠδυνήθη νὰ δώσῃ ἀκόμη τὴν ἀρχὴν, ἔστω, τοῦ παρασκευαζομένου λεξικοῦ, διότι τὸ πρὸς ἀποδελτίασιν ὑλικόν, ἀξαναρόμενον καθημερινῶς, εἶναι ἀπέραντον καὶ τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἀρχείου ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν ὀλιγάριθμον.

Εἰς τὸ ὑπόμνημά του τὸ Ἀρχεῖον τοῦτο ζητεῖ ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν εφαρμογὴν

μᾶς ἐκ τῶν κατὰ καιροὺς ὑποβληθεισῶν ὑπ' αὐτοῦ προτάσεων περὶ φιλολογικῶν καὶ ἱστορικῶν ἐκδόσεων, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν ἀγορὰν βιβλίων, φωτογραφικῆς μηχανῆς, συσκευῆς ἀναγνώσεως μικροταινιῶν, τὸν καταρτισμὸν ἀρχείου μικροταινιῶν χειρογράφων, τὴν διοργάνωσιν ἀποστολῶν πρὸς συλλογὴν ὑλικοῦ καὶ τὴν αὐξησιν τοῦ προσωπικοῦ ἔστω καὶ διὰ προσλήψεως ὑπαλλήλων ἐπὶ συμβάσει. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ Ἀκαδημία ἐφ' ὅσον δὲν τὴν ἐμποδίση ἢ γλισχρότης τῶν μέσων πού, ὡς ἠκούσατε, διαθέτει σήμερον, θὰ ἰκανοποιήσῃ τὰ αἰτήματα τοῦ Ἀρχείου τούτου ὅσον τῆς εἶναι δυνατόν, παραλλήλως δὲ θὰ ἐξεύρη τρόπον πρὸς ταχεῖαν δημοσίευσιν ὑπ' αὐτοῦ σειρᾶς φιλολογικῶν καὶ ἱστορικῶν ἐκδόσεων.

Τέταρτον. Ἀρχεῖον τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου. Παρὰ τὸν ὀλίγον σχετικῶς χρόνον τῆς λειτουργίας του, τὸ Ἀρχεῖον τοῦτο παρουσιάζει ζωηρὰν δραστηριότητα τῆς ὁποίας καρπὸς εἶναι 8 Ἐπετηρίδες σοβαρῶν μελετῶν. Ἀλλ' ἐνῶ ὁ ὀρίζων τῶν ἐρευνῶν του εἶναι ἀχανής, περιλαβάνων 16 ὀλοκλήρων αἰῶνων ζωὴν τοῦ ἔθνους, παραδόξως ἢ σύνθεσίς του ἀποτελεῖται ἀπὸ 4 μόνον ὀργανικὰς θέσεις, ἐνὸς διευθυντοῦ, δύο συντακτῶν καὶ ἐνὸς γραφέως, ἐκ τῶν ὁποίων μία θέσις συντάκτου μένει κενή. Καὶ ὁμως δὲν ζητεῖται ἢ πλήρωσις αὐτῆς, ἴσως διότι δὲν ἔχει εὐρεθῆ τὸ κατάλληλον πρόσωπον. Εὐλόγως ὁμως ζητεῖ, ὅπως ἐκάστοτε διατίθενται τὰ ἔξοδα τῆς μεταβάσεως ἐρευνητῶν τοῦ Ἀρχείου εἰς Ἄγιον Ὄρος, Πάμμον, Παρισίους, Βιέννην καὶ Βατικανὸν πρὸς συγκομιδὴν ὑλικοῦ. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ Ἀκαδημία θὰ φροντίσῃ γὰ ἰκανοποίησιν, κατὰ τὸ μέτρον τοῦ δυνατοῦ, τὴν αἴτησιν ταύτην, ὅπως καὶ γὰ προμηθεύσῃ εἰς τὸ Ἀρχεῖον τὰς μικρὰς μηχανὰς καὶ συσκευὰς ποὺ ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν τεχνικὴν καταγραφὴν καὶ συντήρησιν τοῦ ἀποκομιζομένου ὑλικοῦ.

Πέμπτον. Τὸ Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ ἐρευνα περιλαμβάνει μακρὰν περιόδον τῆς ἐθνικῆς ζωῆς, ἀπὸ τοῦ 1204, δηλαδὴ ἀπὸ τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Φράγκων μέχρι σήμερον. Ἰδρυθὲν τὴν 13ην Ἰουνίου 1944, δηλαδὴ πρὸ 15 ἐτῶν, κατεδικάσθη καθ' ὄλον τὸ μακρὸν τοῦτο χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν εἰς θανάσιμον ἀδράνειαν, διότι, τίς οἶδε ποῖα προηγούμενα ἔχον ἐναντίον τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας, δὲν ἐνέκρινε ποτὲ τὸν διορισμὸν ὑπαλλήλων. Αἱ ὀργανικὰ θέσεις τοῦ Ἀρχείου τούτου ἦσαν κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς ἰδρύσεώς του εἰς διευθυντῆς, τρεῖς συντάκται καὶ τέσσαρες γραφεῖς. Ἀπὸ τὰς θέσεις αὐτὰς μόλις πρὸ διετίας, κατὰ τὸν Ἰούνιον 1957, τὸ Ὑπουργεῖον διώρισεν ἐπὶ συμβάσει τὸν Διευθυντὴν καὶ ἓνα γραφέα. Τὸ Ἀρχεῖον τοῦτο εἰς ὑποδείξεις ἡμῶν περὶ καλυτέρας ἀποδόσεως, δικαίως μᾶς ἀπήντησεν εἰς τὸ ὑπόμνημά του διὰ τῆς φράσεως «Ἐνεὺ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὄργανισμοῦ προβλεπομένου προσωπικοῦ, ἢ περὶ καλυτέρας καὶ ἀποδοτικωτέρας ἐργασίας ἀπομὲν ἀποβαίνει ἀνεδαφική».

Ἔκκλιον Ἀρχεῖον Ἐκδόσεως Ἑλλήνων Συγγραφέων. Τὸ Ἀρχεῖον τοῦτο ἰδρύθη διὰ τοῦ Νόμου 3197 τοῦ 1956. Δὲν γνωρίζω ποῖοι ἐπῆρξαν οἱ συντάκται τοῦ Νόμου ἐκείνου, ὁ ὁποῖος ὄριζεν ἓνα διευθυντήν, ἓνα συντάκτην καὶ ἓνα γραφέα διὰ τὴν ἔκδοσιν συγγραφέων ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων μέχρι τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ἀσφαλῶς ὅμως θὰ εἶχον ὑπ' ὄφει των ἀπέναντι τοῦ ὠκεανοῦ τῆς προτεινομένης ἐργασίας γὰρ τοποθετήσουν τρεῖς ἀναγκαστικῶς ἀρρομισθους. Τὸ σπουδαιότατον τοῦτο Ἀρχεῖον, τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο γὰρ ἀποτελέσει τὴν οὐσιωδεστέραν πνευματικὴν ἐπαφὴν τῆς Ἀκαδημίας πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαόν, διὰ σκοπὸν ἐξόχως μορφωτικόν, κατεδικάζετο, εὐθύς ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του, εἰς ἀναγκαστικὴν ἀδράνεια δι' ἑλλειψιν ἐπαρκοῦς προσωπικοῦ καὶ μέσων, διὰ γὰρ ἀκούη ἡ Ἀκαδημία καθημερινῶς ἐπικρίσεις διὰ τὴν δῆθεν νοχέλειαν καὶ ἀβελτηρίαν της. Τὸ αἴτημα τοῦ Ἀρχεῖου τούτου διὰ 9 ὀργανικὰς θέσεις, 5 συντακτῶν καὶ 4 γραφέων, κρίνεται ἀπὸ ἡμᾶς ἀνεπαρκές διὰ τὴν γόνιμον ἀντιμετώπισιν τοῦ τεραστίου ἔργου. Θὰ ἀπαιτηθῆ καὶ ἡ συνεχὴς σύμπραξις, πρὸς τὸ ὀργανικὸν ἐπιτελεῖον τῶν συντακτῶν, σοφῶν ἑλληνιστῶν ἐκ τῆς Ἀκαδημίας καὶ ἐκ τῶν ἔξω ἴσως αὐτῆς, ὅπως ἐπιδοθῶσιν εἰς ἀποκατάστασιν τῶν ἀρχαίων κειμένων, κατόπιν ὅλων τῶν νεωτέρων ἐπιστημονικῶν διορθώσεων, διότι κείμενα ἀρχαίων Ἑλλήνων προερχόμενα ἐκ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ὀφείλου γὰρ εἶναι ἀπρόσβλητα καὶ ὀριστικά, ἡ δὲ ἀπόδοσις τῶν κειμένων αὐτῶν εἰς μεταφράσεις ἀπλή, ἀκριβῆς καὶ καλοῦ ὕφους.

Ἀλλὰ, κύριοι συνάδελφοι, μετὰ τὴν σύντομον αὐτὴν ἐκθεσιν τῆς καταστάσεως ποῦ ἀποτελεῖ τὴν ἀφετηρίαν εἰς τὴν προεδρικὴν μου σταδιοδρομίαν, ὀφείλω γὰρ τονίσω ὑπὲρ τῶν ἐπιστημόνων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς ὑπηρεσίας τῆς Ἀκαδημίας, τὴν φοβερὰν εἰς βάρος των δυσαναλογίαν μεταξὺ τῶν προσόντων, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦμεν, καὶ τῆς ἀντιμισθίας, ἡ ὁποία κατὰ μῆνα καταβάλλεται εἰς αὐτούς. Τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα εἶναι διδακτορικὸν δίπλωμα ἢ πτυχίον Πανεπιστημίου· ἀποδεξιμὴν εἰδίκευσις εἰς τὸν κλάδον τῆς ἐπιστήμης διὰ τὸν ὁποῖον προσλαμβάνονται καὶ τέλος δημοσίευσις ἀξιολόγων μελετῶν. Καὶ δι' ἐπιστήμονας αὐτῆς τῆς κατηγορίας ὁ καθαρὸς μισθὸς εἶναι ἀμοιβὴ καθαριστορίας 1.565 δραχ. Προαγόμενος εἰς Εἰσηγητὴν ὁ ἐπιστήμων οὗτος θὰ λάβῃ 1.649 δραχ. καὶ προβιβαζόμενος εἰς τμηματάρχην Β' τάξεως θὰ λάβῃ 2.054 δραχ. καὶ εἰς τμηματάρχην Α' τάξεως θὰ λάβῃ 2.263 δραχ. Καὶ πρέπει γὰρ γίνῃ διευθυντὴς Α' τάξεως διὰ γὰρ λάβῃ 2.995 δραχ. Ἀλλὰ με τοιούτους μισθοὺς πείνης θὰ ἦτο ἀδύνατον γὰρ συντελεσθῶν καὶ μάλιστα με γοργὸν ρυθμὸν ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι ὅμοιαι με αὐτὰς ποῦ εἶναι ἐπιφορτισμένα τὰ Ἀρχεῖα τῆς Ἀκαδημίας. Ὅταν ὁ ἔρευνητὴς εἶναι ὑποχρεωμένος παρὰ τὸ ἔργον ποῦ τοῦ ἀνατίθεται γὰρ εὐρίσκει καὶ ἄλλην ἐργασίαν διὰ γὰρ συμπληρώσῃ τὸν μισθὸν του με ὅσα τοῦ χρειάζονται ἀκόμη διὰ γὰρ ἀντεπεξέλθῃ εἰς τὰς βιοτικὰς ἀνάγκας, εἶναι βέβαιον

ὅτι δὲν θὰ καταθέσῃ εἰς τὸ κύριον ἔργον ὀλόκληρον τὸ κεφάλαιον τῆς ζωτικότητός του. Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς προβαίνω σήμερον ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου εἰς θερμὴν ἔκκλησιν πρὸς τὰς ἁρμοδίας κρατικὰς ὑπηρεσίας νὰ προέλθουν εἰς ἐπανόρθωσιν τῆς ἀδικίας.

Ἄλλὰ τὸ θέμα τῆς οἰκονομικῆς θέσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἐπιστημονικῶν Ἀρχείων ὡχριᾶ πρὸ τῆς τραγικῆς πραγματικότητος τῶν χώρων εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι καταδικασμένοι νὰ ἐργάζωνται εἰς τὰ ὑπόγεια τῆς Ἀκαδημίας. Αἱ συνθῆκαι τοῦ περιβάλλοντος τῆς ἐργασίας των ἀπειλοῦν τὴν ὑγείαν των καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν των, ὥστε ὄχι πλέον διὰ λόγους ἀξιοπρεπείας, ἀλλὰ στοιχειώδους φιλανθρωπίας, ἐπιβάλλεται εἰς τὸ κράτος νὰ δώσῃ τὸ ταχύτερον μίαν λύσιν εἰς τὸ ζήτημα τῆς στεγάσεως τῶν ἐπιστημονικῶν μας Ἀρχείων.

Τέλος πρὶν ἀφήσω τὸ βῆμα, κύριοι συνάδελφοι, αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ ὑψώσω τὴν φωνήν μου, νὰ βεβαιώσω ἐκείνους πὸν ἀγνοοῦν τὸ ἔργον τοῦ ιδρύματος, ὅτι, ἂν οἱ μεμψίμοιροι εὐρίσκουν θέματα ἐπικρίσεων, ἢ Ἀκαδημία ἔχει τὴν συνείδησιν, ὅτι ἡ πνευματικὴ καὶ ἐθνικὴ τῆς δρᾶσις ὑπερβαίνει τὰς δυνατότητας τῶν οἰκονομικῶν μέσων τὰ ὅποια διαθέτει καὶ νὰ βεβαιώσω ἐπίσης, ὅτι θὰ ἐργασθῶ μὲ ὄλας μου τὰς δυνάμεις, ὅπως προσθέσῃ καὶ εἰς τὸ πνευματικὸν καὶ ἐθνικὸν κεφάλαιον πὸν ἐπαξίως ἀντιπροσωπεύει.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΙΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Ἀναγινώσκειται ἡ ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου 1958 ἐπιστολὴ τοῦ κ. Γ. Ἀθανασιάδη Νόβα διὰ τῆς ὁποίας γνωρίζει ὅτι ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Βουλῆς τροπολογία εἰς ὑπὸ ψήφισιν Νόμον διὰ τῆς ὁποίας εἰς τὸ εὐεργέτημα τῆς νοσηλευτικῆς, ἱατρικῆς καὶ φαρμακευτικῆς περιθάλψεως περιελήφθησαν καὶ τὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Ἀποφασίζεται νὰ ἐκφρασθῶσιν αἱ θερμοτάται εὐχαρισταὶ τῆς Ἀκαδημίας πρὸς τὸν κ. Γ. Ἀθανασιάδην Νόβαν.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

Ὁ κ. Γεώργ. Ἰωακείμογλου παρουσιάζων τὸ βιβλίον τοῦ κ. Κίμωνος Παναγοπούλου: *Ἀναλυτικὴ καὶ Ἐφηρμοσμένη Βιοχημεία* λέγει περὶ τούτου τὰ ἑξῆς:

Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν τὸ τρίτομον σύγγραμμα τοῦ διδάκτορος τῆς Χημείας κ. Κίμωνος Παναγοπούλου. «Ἀναλυτικὴ καὶ Ἐφηρμοσμένη Βιοχημεία». Ὁ συγγραφεὺς διετέλεσεν ἐπὶ 18 συναπτὰ ἔτη ἄριστος συνεργάτης μου ἐν τῷ Βιοχημικῷ Ἐργαστηρίῳ τοῦ Θεραπευτηρίου «Ὁ